

"Bu içerik, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından öğrencilerin yazılı öncesi çalışmaları amacıyla hazırlanmıştır. Örnek soru niteliği taşımamaktadır. Hazırlanan sorular, yayımlanan senaryoların tamamındaki öğrenme çıktılarını kapsamaktadır."

1. Küçüklüğünden beri gökyüzüne bakmayı çok seven Elif, yıldızların gizemini çözmeyi bir tutku hâline getirmişti. Her gece küçük teleskobunu penceresinin önüne kurar, sabırla gökyüzünü izlerdi. Zamanla bu ilgisi meraka, merakı da bilgiye dönüştü. Üniversitede astronomi okumaya karar verdiğinde ailesi onun azmini gururla izliyordu. Elif için yıldızlara bakmak sadece bir hobi değil insanın sınırlarını aşma isteğinin bir simgesiydi.

Bu metinde geçen aşağıdaki kelimelerin anlamlarını metnin bağlamından hareketle yazınız.

- Tutku:
- Sabır:
- Azim:
- Simge:

2. Aşağıda verilen öge dizilimine uygun birer cümle yazınız. Yazdığınız cümleleri öğelerine ayırınız.

a. Özne/Yüklem/Nesne/Yer Tamlayıcısı/Zarf Tamlayıcısı

b. Özne/Nesne/Yer Tamlayıcısı/Zarf Tamlayıcısı/Yüklem

3. Rüzgâr penceremin perdesini hafifçe araladı. Gökyüzü yeni doğmuş bir günün ışıklarıyla yıkanıyordu. Sokağın başındaki yaşlı çınarın dallarında serçeler telaşla öterken içimde garip bir umut kıpırdadı. Belki de her yeni gün, yeniden başlamak için insanın kendine verdiği bir sözdür.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü, ülke genelinde bahar mevsiminin etkili olmaya başladığını duyurdu. Yapılan açıklamaya göre hava sıcaklıkları bu hafta artacak, özellikle batı ve iç bölgelerde güneşli günler bekleniyor. Uzmanlar, ani hava değişimlerine karşı vatandaşları dikkatli olmaları konusunda uyardı.

Yukarıdaki iki metni içerik, dil ve amaç bakımından karşılaştırınız.

a. İçerik

b. Dil

c. Amaç

4. Kitap okumak, insan zihnini besleyen en güçlü araçlardan biridir. Bir kitabın sayfalarını çevirdikçe sadece yeni bilgiler edinmeyiz, aynı zamanda farklı bakış açıları kazanırız. Mesela bir roman okurken hiç tanımadığımız bir karakterin duygularını anlayabilir, onun yaşadığı dünyada dolaşabiliriz. Bilimsel kitaplar ise merak duygumuzu artırır, dünyayı sorgulamamızı sağlar. Bu nedenle kitap okumak yalnızca bir alışkanlık değil insanı olgunlaştıran bir yolculuktur.

Bu metinde kullanılan düşüncüyü geliştirme yollarından en az ikisini metinden örnekler vererek yazınız.

5. Teknolojinin hayatımıza girmesiyle birlikte bilgiye ulaşmak hiç olmadığı kadar kolay hâle geldi. İnternet sayesinde istediğimiz her konuda araştırma yapabiliyor, yeni şeyler öğrenebiliyoruz. Ancak bilgiye kolay erişim, doğru ve güvenilir kaynakları seçmeyi de önemli hâle getiriyor. Yanlış bilgiler, düşüncelerimizi yanıltabilir ve kararlarımızı etkileyebilir. Bu nedenle bir konuda araştırma yaparken farklı kaynakları karşılaştırmak ve bilgilerin doğruluğunu kontrol etmek gerekir. Teknolojiyi bilinçli kullanmak, öğrenmeyi daha etkili ve güvenilir hâle getirir.

Aşağıdaki soruları bu metne göre cevaplayınız.

a. Metne göre teknoloji bilgiye ulaşımı nasıl etkiler?

b. Metinde vurgulanan “bilgiyi araştırırken dikkat edilmesi gereken en önemli nokta” nedir?

6. Düzenli kitap okuyan insanlar, düşüncelerini daha etkili ifade etmeyi başarır. Okudukları her satırla kelime hazinelerini genişleten bu kişiler, dünyaya farklı gözlerle bakmayı öğrenir. Kitapların sunduğu yeni bakış açılarıyla kendini geliştiren bireyler, yaşamın anlamını daha derin biçimde kavrar.

Yukarıdaki metinde kullanılmayan fiilimsi türünü belirleyiniz. Belirlediğiniz bu fiilimsi türünü örnekleyen iki cümle yazınız.

1. cümle:

2. cümle:

7. Rüzgâr, ağaçların dallarını öyle nazikçe okşuyordu ki sanki doğa bize bir şarkı söylüyordu. Güneş gökyüzünde altın bir tepsi gibi parlıyor, kuşlar ise sabahın ilk ışıklarıyla birlikte bütün köyü uyandıracak kadar cıvıldıyordu. Her şey öylesine canlı, öylesine içten bir ahenk içindeydi ki doğanın kendisi uyanan bir insan gibiydi.

Yukarıdaki metinde geçen söz sanatlarından en az ikisini örnekleriyle birlikte yazınız.

8. Aşağıda serim bölümü verilen hikâyenin düğüm ve çözüm bölümlerini olay akışına uygun bir şekilde, noktalama ve yazım kurallarına uyarak tamamlayınız. İçeriğe uygun bir başlık yazınız.

Serim: O sabah Elif, perdelerin arasından süzülen güneş ışığıyla uyandı. Bugün onun için sıradan bir gün değildi, okulda düzenlenecek resim yarışması haftalardır aklından çıkmıyordu. Fırçasını ve boyalarını çantasına yerleştirirken kalbi heyecanla çarpıyordu. Ancak servise bindiğinde bir şeyin eksik olduğunu hissetti. Çantasını açtığı anda yaptığı resmin yerinde olmadığını fark etti.

Düğüm:

Çözüm:

ÖĞRENME ÇIKTISI	SORU NO
T.8.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.	1
T.8.4.18. Cümlelerin öğelerini ayırt eder.	2
T.8.3.33. Edebî eserin yazılı metni ile medya sunumunu karşılaştırır.	3
T.8.3.34. Okuduklarında kullanılan düşünceyi geliştirme yollarını belirler.	4
T.8.3.14. Metinle ilgili soruları cevaplar.	5
T.8.3.9. Fiilimsilerin cümledeki işlevlerini kavrar.	6
T.8.3.7. Metindeki söz sanatlarını tespit eder.	7
T.8.4.3. Hikâye edici metin yazar.	8

ÇÖZÜMLER

1. • Tutku:

Bağlamdaki anlamı:

Bir şeyi çok isteme, büyük bir istek ve sevgiyle bağlanma duygusu.

- **Sabır:**

Bağlamdaki anlamı:

İstediği bir şeye ulaşmak için acele etmeden, kararlılıkla bekleyebilme gücü.

- **Azim:**

Bağlamdaki anlamı:

Hedefine ulaşmak için pes etmeden çalışmaya devam etme kararlılığı.

- **Simge:**

Bağlamdaki anlamı:

Bir düşünceyi veya duyguyu temsil eden şey, anlam taşıyıcısı.

2. a. Öğrenciler/yazdılar/ödevlerini/sınıfta/sessizce.

Özne Yüklem Nesne Yer Zarf

Tamlayıcısı Tamlayıcısı

b. Öğretmen/kitapları/masanın üzerine/dikkatlice/yerleştirdi.

↓	↓	↓	↓	↓
Özne	Nesne	Yer	Zarf	Yüklem
		Tamlayıcısı	Tamlayıcısı	

3. a. İçerik

- Edebî metin, doğayı ve yeni bir günü duygusal ve kişisel bir bakış açısıyla anlatmaktadır.
- Medya metni ise nesnel bilgi verir, hava durumuna dair gerçekleri sunar.

b. Dil

- Edebî metin sanatsal, mecazlı ve duygusal bir dil kullanır.
- Medya metni açık, sade ve bilgilendirici bir dil kullanır.

c. Amaç

- Edebî metnin amacı okuyucuda estetik bir etki ve duygu uyandırmaktır.
- Medya metninin amacı okuyucuyu bilgilendirmek ve uyarmaktır.

4. • Tanımlama:

“Kitap okumak, insan zihnini besleyen en güçlü araçlardan biridir.”

(Yazar, kitap okumanın ne olduğunu tanımlamıştır.)

• Örnekleme:

“Mesela bir roman okurken hiç tanımadığımız bir karakterin duygularını anlayabilir, onun yaşadığı dünyada dolaşabiliriz.”

(Yazar, kitap okumanın ne olduğunu tanımlamıştır.)

5. a. Teknolojinin bilgiye ulaşım üzerindeki etkisi

- Teknoloji sayesinde araştırma yapmak ve yeni bilgiler öğrenmek kolaylaşır.
- İnternet, bilgiye hızlı ve geniş çapta erişim imkânı sağlar.

b. Bilgi araştırırken dikkat edilmesi gereken nokta

- Edebî metin sanatsal, mecazlı ve duygusal bir dil kullanır.
- Medya metni açık, sade ve bilgilendirici bir dil kullanır.

6. Metinde isim-fiil ve sıfat-fiil kullanılmıştır, zarf-fiil kullanılmamıştır.

a. Kitap **okurken** zamanın nasıl geçtiğini anlamam. (*okurken, zarf-fiil*)

b. Yeni bilgiler **öğrenince** kendimi daha güçlü hissediyorum. (*öğrenince, zarf-fiil*)

7. • Kişileştirme (Teşhis)

“Rüzgâr ağaçların dallarını nazikçe okşuyordu.”

İnsanlara özgü “okşamak” eylemi rüzgâra verilerek doğaya canlılık kazandırılmıştır.

• Benzetme (Teşbih)

“Güneş, gökyüzünde altın bir tepsi gibi parlıyor.”

Güneş parlaklık yönünden altın bir tepsiye benzetilmiştir.

• Abartma (Mübalağa)

“Kuşlar bütün köyü uyandıracak kadar cıvıldıyordu.”

Kuş sesleri olduğundan fazla gösterilmiştir.

8. **Düğüm:** Elif'in kalbi bir anda hızla atmaya başladı. "Yoksa masanın üstünde mi unuttum?" diye düşündü. Servis çoktan hareket etmişti, eve dönmek için zaman yoktu. O tabloyu günlerce uğraşarak yapmış, en küçük ayrıntısına kadar özenmişti. Pencereden dışarı bakarken gözleri doldu. Okula vardığında yarışma başlamıştı bile. Arkadaşları tablolarını teslim ederken Elif sessizce bir köşeye çekildi. O sırada öğretmeni "Elif, senin resmin nerede?" diye sordu. Elif mahcup bir sesle durumu anlattı.

Çözüm: Öğretmeni gülümsedi. "Üzülme Elif. İstersen boş bir kâğıt al, içinden geleni çiz." dedi. Elif derin bir nefes aldı, fırçayı eline aldı ve o an hissettiklerini tuvale aktarmaya başladı: kaygı, umut, güneş ışığı, kendi içindeki cesaret... Süre bittiğinde öğretmeni tabloya uzun uzun baktı.

Sonuçlar açıklandığında Elif'in resmi birincilik kazandı. O da o gün şunu öğrendi: Bazen en güzel resimler, planladıklarımız değil duygularımızla çizdiklerimizdir.